

Motion till riksdagen 2025/26:1343

av **Magnus Berntsson (KD)**

Stärkt givande genom tillfälliga skatteavdrag vid katastrofer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett tillfälligt skatteavdrag för donationer till godkända organisationer vid extraordinära humanitära kriser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en lång tradition av humanitärt engagemang. När katastrofer slår till, exempelvis vid kriget i Ukraina, jordbävningar eller pandemier, är viljan att bidra stor. Trots detta är de skattemässiga incitamenten mycket begränsade. I dag kan privatpersoner få en skattereduktion på 25 procent av gåvobeloppet, upp till ett tak om 6 000 kronor per år, vilket motsvarar maximalt 1 500 kronor i faktisk reduktion. Företag har inga avdragsmöjligheter alls. Sverige har därmed ett av Europas minst generösa system för att uppmuntra större donationer.

Internationella jämförelser visar att andra länder har betydligt mer flexibla lösningar. I Tyskland kan privatpersoner göra avdrag upp till 20 procent av inkomsten och företag upp till 0,4 procent av omsättning och lönekostnader. Vid extraordinära händelser, som i samband med Rysslands invasion av Ukraina 2022, kan gränserna höjas och reglerna förenklas. I USA är systemet än mer omfattande, där privatpersoner kan dra av upp till 60 procent av inkomsten och företag upp till 25 procent. Vid särskilda katastrofer har kongressen tillfälligt höjt avdragen till 100 procent och förenklat administrationen. Gemensamt för dessa länder är att donationerna kanaliseras via certifierade organisationer med höga krav på öppenhet och ansvar.

Mot denna bakgrund bör Sverige överväga ett mer ändamålsenligt system som kan aktiveras vid extraordinära humanitära kriser. Ett tillfälligt och väl avgränsat skatteavdrag skulle kunna stimulera större gåvor, frigöra resurser snabbt och komplettera det statliga biståndet.

För att ta ställning till hur ett sådant system kan utformas krävs dock en grundlig utredning. Den bör analysera vilka effekter ett tillfälligt avdrag skulle få för givandet, för statens finanser och för den praktiska kontrollen av mottagande organisationer. Utredningen bör också belysa internationella erfarenheter och vilka modeller som är mest relevanta för svenska förhållanden.

Sverige bör, i linje med sin humanitära tradition och i takt med andra ledande demokratier, utreda möjligheten till tillfälliga skatteincitament för donationer vid extraordinära humanitära kriser.

Magnus Berntsson (KD)